

og Telegrafarbejdere, Overportører af 1ste og 2den Grad, Bane- og Telegrafnæstformænd, Baneformænd, Bane- og Telegrafhaandværkere og Assistenten. Men ogsaa andre har Lejeboliger, f. Eks. Togførere, Jernbanepakmestre, Togbetjente, Lokomotivførere, Lokomotivfyrbødere, Telegrafformænd o. s. v. Straks ved Tjenestemandslovens Ikrafttræden 1. Oktober 1919 blev der fra Statsbanernes Side udsendt en Ordre om, at den Leje, der oprævedes efter 1. Oktober 1919, kun var midlertidig, og at den Leje, som maatte blive fastsat, vilde blive beregnet med tilbagevirkende Kraft fra 1. Oktober 1919.

For øvrigt vil jeg gerne henvise til, hvad der i Tjenestemandslovens § 38 staaar vedrørende Lejeboliger. Der staaar følgende: „Boliger i Ejendomme, der tilhører Staten, kan, for saa vidt de ikke er Tjenesteboliger, i hvilke en Tjenestemand er pligtig at bo, af den Styrelse, under hvilken den paagældende Ejendom hører, udlejes til Tjenestemænd. Betingelserne for Lejemaalet fastsættes for hvert enkelt Tilfælde af vedkommende Styrelse“. Nu maa man jo huske paa, at Tjenestemandsloven blev vedtaget i Efteraaret 1919 paa et Tidspunkt, hvor vi havde Huslejelov og Huslejenævn og havde haft dem længe; da blev det i § 38 i Tjenestemandsloven fastsat, at Betingelserne for Lejemaalet fastsættes i hvert enkelt Tilfælde af vedkommende Styrelse. Ved Udtrykket „Betingelserne for Lejemaalet“ maa der først og fremmest være tænkt paa Lejens Størrelse. At dette er Tilfældet, fremgaar ogsaa af Motiverne til nævnte Paragraf, idet der i disse er indeholdt følgende Direktiver for Lejens Størrelse: „Det vilde ofte kunne virke urimeligt, om Lejen for saadanne Lejligheder altid skulde være en vis Brøkdel af Lejernes Lønning, idet det vel kan tænkes, f. Eks. at to Tjenestemænd med forskellig Lønning i saadanne Ejendomme kom til at bo Dør om Dør i ganske ens Lejligheder, som de altsaa kom til at betale forskellig Leje for. Det foreslaas derfor, at Lejemaalet fastsættes for hvert enkelt Tilfælde af vedkommende Styrelse. Det maa dog være Regelen ved Fastsættelsen af Lejen for saadanne Lejligheder, at Staten faaar en passende Forrentning af sin i Ejendommen anbragte Kapital, og at Tjenestemanden ikke bør kunne bo billigere i en saadan Lejlighed, end hvis han havde Tjenestebolig, undtagen for saa vidt Lejligheden er af særlig daarlig Beskaffenhed, saaledes at $\frac{1}{8}$ af vedkommendes Lønning vilde blive en uforholdsmæssig dyr Husleje“. I Over-

ensstemmelse med disse Direktiver er der for Statsbanernes Vedkommende udarbejdet Regler for Leje af Lejeboligerne, i hvilke Lejen er fastsat til normalt at skulle være 5 pCt. af den i Boligen anbragte Kapital, dog mindst hvad den paagældende Tjenestemand vilde komme til at betale for Tjenestebolig og højst et nærmere angivet Maksimum. For saa vidt Boligen med Hensyn til Indretning og Vedligeholdelsestilstand m. v. er ringere end almindeligt, er der derhos Adgang til Nedsættelse af Lejeafgiften.

Saaledes laa Forholdene med Hensyn til Statsbanernes Lejeboliger og den Fastsættelse af Lejen, som Statsbaneledelsen i Henhold til Tjenestemandslovens § 38 mente at maatte fastsætte. Imidlertid blev jo Spørgsmaalet i sidste Rigsdagssamling fremdraget her Tinget af det ærede Medlem Hr. Johannes Lou, der under Huslejelovforslagets Behandling rettede et Spørgsmaal til afdøde Indenrigsminister Berg. Indenrigsministeren svarede herpaa følgende: „Jeg tror ikke, der er andre af Ændringsforslagene, der er Anledning for mig til at gøre særlige Bemærkninger om, men jeg skal kun i Anledning af det ærede Medlem Hr. Johannes Lous Udtalelser sige, at jeg opfatter Forholdet saaledes, at hvor Staten indtræder som Ejer i et almindeligt Lejeforhold, er ogsaa vedkommende Lejlighed inde under disse Bestemmelser“ — altsaa Huslejelovens Bestemmelser. Det er af Huslejenævnene blevet fortolket saaledes, at Tjenesteboligerne var inde under Huslejelovens Bestemmelser. Denne Fortolkning kunde man ikke anerkende fra Statsbanernes Side, og der fandt derfor en Forhandling Sted med daværende Indenrigsminister Berg, faa Dage før han døde. I denne Forhandling deltog foruden Indenrigsministeren og jeg tillige Generaldirektøren for Statsbanerne og Kontorchef Bülov i Indenrigsministeriet. Vi var alle fire enige om, at Spørgsmaalet var ikke klart, og at det var usikkert, om Huslejenævnene kunde gribe ind overfor dette Forhold, eller om Statsbanerne havde Ret til selv at fastsætte Lejen. Der var derfor fuldstændig Enighed mellem den daværende Indenrigsminister og mig om, at det var rigtigt og naturligt at lade dette Spørgsmaal blive afgjort af Domstolene; og da der fra en Tjenestemand Side blev anlagt Sag, kom dette Spørgsmaal altsaa for Retten. Der er faldet Dom i Sagen ved Københavns Byret, og Dommen gik Statsbanerne imod — om den ogsaa vil gaa Statsbanerne